

Kategorija: 3.3.2.5. Apeliacinės instancijos teismo nutartis dėl atskirojo skundo;3.4.3.7.1. Kreditorių reikalavimai ir jų tvirtinimas;

Civilinė byla Nr. 2-49-798/2022

Teismo proceso Nr. 2-55-3-00477-2014-0

Procesinio sprendimo kategorijos:3.3.2.5;

3.4.3.7.1 (S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

N U T A R T I S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. sausio 13 d.

Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas Antanas Rudzinskas,

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal pareiškėjų (kreditorių) R. G., V. B. G., D. K., E. K., M. R. ir S. R. atskirąjį skundą **dėl Vilniaus apygardos teismo 2021 m. lapkričio 16 d. nutarties civilinėje byloje pagal pareiškėjų R. G., V. B. G., S. R., M. R., D. K., E. K. skundą, pateiktą atsakovės uždarnosios akcinės bendrovės „Verslo investicijų projektų centras“ bankroto byloje.**

Teismas

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Vilniaus apygardos teismo 2014 m. kovo 26 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. B2-204-803/2022 (buvęs Nr. B2-3821-232/14) iškelta bankroto byla atsakovei (toliau – ir UAB, BUAB) „Verslo investicijų projektų centras“; bankroto (nemokumo) administratore paskirta UAB „Valeksa“. Vilniaus apygardos teismo 2014 m. rugsėjo 9 d. nutartimi pripažinta UAB „Verslo investicijų projektų centras“ bankrutavusia ir likviduojama dėl bankroto; 2021 m. rugpjūčio 27 d. nutartimi likvidavimo terminas pratęstas iki 2022 m. liepos 1 d.

2. Vilniaus apygardos teisme 2021 m. rugsėjo 28 d. gautas pareiškėjų (kreditorių) R. G., V. B. G., D. K., E. K., M. R., S. R. skundas (reg. Nr. 35194), kuriame prašoma: 1) panaikinti BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ nemokumo administratorės priimtą 2021 m. rugsėjo 22 d. sprendimą atsisakyti tenkinti pareiškėjų (kreditorių) 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymą dėl UAB „Verslo investicijų projektų centras“ kreditorių susirinkimo sušaukimo; 2) įpareigoti nemokumo administratorę sušaukti BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ kreditorių susirinkimą pagal pareiškėjų (kreditorių) 2021 m. rugsėjo 14 d. prašyme nurodytą darbotvarkę ir duomenis, būtinai keičiant (lot. mutatis mutandis) dalį dėl siūlomų susirinkimo datų, įpareigojant nemokumo administratorę sušaukti kreditorių susirinkimą ne vėliau kaip per 30 dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo; 3) pakeisti BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę, nustatant, kad pareiškėjai yra pirmos eilės kreditoriai, skiriant ir išmokant lėšas, gautas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendimo byloje Nr. eA-666-602/2021 pagrindu (jeigu šis klausimas privalo būti išspręstas šiame ginčo etape); 4) kreiptis pagal kompetenciją į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą, prašant ištirti, ar teisingą sprendimą teismui trukdantis priimti įstatymas arba teisės aktas ar jo dalis ta apimtimi, kuria suvaržyta teismo teisė, atsižvelgus į visas, taip pat ir į įstatyme nenurodytas, aplinkybes, nustatyti ar pakeisti kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę konkrečių lėšų ir aplinkybių atžvilgiu, prieštarauja Lietuvos Respublikos *Konstitucijos* 23 straipsnio 1, 3 dalims, konstituciniam teisinės valstybės principui, jeigu teismas spręstų, kad yra pagrindo manyti, kad įstatymas ar kitas teisės aktas, kuris turėtų būti taikomas šioje byloje, prieštarauja *Konstitucijai*; 5) taikyti laikinąsias apsaugos priemones – sustabdyti Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendimo byloje Nr. eA-666-602/2021 pagrindu gautų lėšų paskirstymą ir išmokėjimą BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ kreditoriams tol, kol byla dėl skundo būtų išspręsta įsiteisėjusiu teismo sprendimu; 6) teismo nuožiūra spręsti dėl bylos sustabdymo, kol bus išnagrinėti prašymai atnaujinti procesą Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendimu užbaigtoje byloje Nr. eA-666-602/2021, o procesą atnaujinus – iki sprendimo dėl esmės šioje byloje įsiteisėjimo; 7) priteisti iš BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ administravimui skirtų lėšų D. K. 311,25 Eur ir S. R. 547,97 Eur už skundo parengimą.

3. Skunde nurodyta, kad atsakovės nemokumo administratorė nepagrįstai atsisakė sušaukti BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ kreditorių susirinkimą pagal pareiškėjų (kreditorių) pateiktus 2021 m. rugsėjo 13 d. ir 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymus spręsti dėl atsakovės nemokumo administratorės įpareigojimo tenkinti kreditorių R. G., V. B. G., S. R., M. R., D. K. ir E. K. reikalavimus iš lėšų, gautų Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendimo administracinėje byloje Nr. eA-666-602/2021 pagrindu.

4. Atsakovės BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ bankroto administratorė UAB „Valeksa“ atsiliepime su pareiškėjų skundu nesutiko. Nurodė, kad pareiškėjai prašo sušaukti kreditorių susirinkimą ir jame svarstyti jų siūlomus klausimus bei nutarimų projektus, kurie yra neteisėti: i) 2021 m. rugsėjo 22 d. raštas, kuriuo administratorė pateikė atsakymą į pareiškėjų 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymą sušaukti BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ kreditorių susirinkimą, nėra teismine tvarka ginčytinas sprendimas; ii) pareiškėjai (kreditoriai) siekia pakeisti įsiteisėjusia teismo nutartimi patvirtintą jų reikalavimų tenkinimo eilę.

5. Vilniaus apygardos teismo 2021 m. rugsėjo 29 d. nutartimi netenkinti pareiškėjų skundo prašymai (4, 5 ir 6) dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą ir bylos sustabdymo. Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. lapkričio 11 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 2-1284-881/2021 Vilniaus apygardos teismo 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarties dalis, kuria

netenkinti pareiškėjų prašymas dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo ir bylos sustabdymo, palikta nepakeista.

II. Pirmosios instancijos teismo nutarties esmė

6. Vilniaus apygardos teismas 2021 m. lapkričio 16 d. nutartimi atmetė pareiškėjų (kreditorių) skundo reikalavimus: i) dėl BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ bankroto administratorės 2021 m. rugsėjo 22 d. ir 2021 m. rugsėjo 14 d. veiksmų, ii) įpareigojimo BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ bankroto administratorę sušaukti kreditorių susirinkimą pagal pareiškėjų 2021 m. rugsėjo 14 d. prašyme nurodytą darbotvarkę ir duomenis, iii) pareiškėjų reikalavimų tenkinimo eilės, patvirtintos BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ bankroto byloje, pakeitimo, nustatant, kad R. G., V. B. G., S. R., M. R., D. K. ir E. K. yra pirmos eilės kreditoriai, jiems skirstant ir išmokant lėšas, gautas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendimo byloje Nr. eA-666-602/2021 pagrindu bei priteisė atsakovei iš pareiškėjų lygiomis dalimis 2 000 Eur (po 333,33 Eur) bylinėjimosi išlaidų.

7. Teismas sutiko su atsakovės nemokumo administratore, kad *JAN/* nenumatyta galimybė ginčyti nemokumo administratoriaus atsakymą šaukti kreditorių susirinkimą ar reikalauti teismą įpareigoti administratorių sušaukti kreditorių susirinkimą. Todėl 2021 m. rugsėjo 14 d. ir 2021 m. rugsėjo 22 d. raštai į pareiškėjų prašymus sušaukti kreditorių susirinkimą nėra administratorės sprendimai, kurie galėtų būti pripažinti negaliojančiais.

8. Teismas pažymėjo, jog BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ nemokumo administratoriui atsakius sušaukti kreditorių susirinkimą, pareiškėjai turi teisę kreiptis teisminės gynybos, nes jų teismo patvirtinti reikalavimai sudaro mažiau kaip 1/2 visų kreditorių teismo patvirtintų reikalavimų sumos ir jie negali pasinaudoti *JAN/ 46* straipsnio 3 dalyje įtvirtinta teise sušaukti kreditorių susirinkimą.

9. Teismas iš pareiškėjų pateiktų pasiūlymų dėl susirinkimo darbotvarkės ir sprendimų projektų nustatė, kad BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ bankroto byloje patvirtinti trečios eilės kreditoriai (pareiškėjai) siekia savo reikalavimų patenkinimo pirmąja eile iš BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ gautų lėšų, priteistų Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. eA-666-602/2021. Atsakovės BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ bankroto byla pradėta ir pareiškėjų reikalavimai patvirtinti galiojant Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymui (toliau – ir *ĮB*). *ĮB/ 35* straipsnyje nustatytas kreditorių reikalavimų tenkinimo eiliškumas yra imperatyvaus pobūdžio ir negali būti keičiamas teismo procesiniais sprendimais. Lietuvos apeliacinis teismas 2021 m. lapkričio 11 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 2-1284-881/2021, 15 punkte pažymėjo, jog pareiškėjai reiškia reikalavimus, kurie prieštarauja *ĮB/* normoms (skundo prima facie nepagrįstumą).

10. Teismas konstatavo, kad trečios eilės kreditorių (pareiškėjų) reikalavimai yra patvirtinti atsakovės BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ bankroto byloje įsiteisėjusiomis teismo nutartimis, dėl to jie neturi teisės gauti savo reikalavimų patenkinimą kitokia, nei įsiteisėjusiose teismo nutartyse bei *ĮB/ 35* straipsnyje įtvirtinta imperatyvia kreditorių reikalavimų tenkinimo eile ir tvarka. Bankroto byla turi viešo intereso elementą, kreditorių eiliškumas įstatyme yra įtvirtintas atsižvelgiant į ginamų vertybių prioritetiškumą. Vienoje eilėje esančių kreditorių reikalavimų išskyrimas suteikiant prioritetą vienam iš toje eilėje esančių kreditorių prieš kitą šioje eilėje ar aukštesnėje eilėje esančius kreditorius, teismo nuomone, neatitiktų *ĮB/* tikslų ir esmės. Imperatyvios teisės normos (*ĮB/ 35* straipsnis) yra privalomos, todėl kreditorių susirinkimas neturi teisės priimti sprendimų pagal pareiškėjų pasiūlytus nutarimų projektus, jų nurodytu būdu. Taigi, BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ nemokumo administratorė pagrįstai nesiėmė veiksmų sušaukti bankrutavusios bendrovės kreditorių susirinkimą pagal pareiškėjų (kreditorių) pasiūlytas darbotvarkes ir nutarimų projektus.

11. BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ patyrė iš viso 2 000 Eur bylinėjimosi išlaidų už atsiliepimų į skundą ir atskirąjį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2021 m. rugsėjo 29 d. parengimus. Teismas vertino, kad nurodytos išlaidos neviršija Rekomendacijose dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalių rekomenduojamų dydžių (8.2, 8.16 papunkčiai), yra pagrįstos bei įrodytos. Nurodytas išlaidas priteisė iš pareiškėjų lygiomis dalimis.

III. Atskirojo skundo ir atsiliepimo į jį argumentai

12. Atskirajame skunde pareiškėjai (kreditoriai) R. G., V. B. G., S. R., M. R., D. K., E. K. prašo Vilniaus apygardos teismo 2021 m. lapkričio 16 d. nutartį panaikinti ir priimti naują nutartį – pareiškėjų skundą ir prašymus tenkinti: 1) panaikinti BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ nemokumo administratorės 2021 m. rugsėjo 22 d. sprendimą atsakyti tenkinti pareiškėjų (kreditorių) 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymą sušaukti BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ kreditorių susirinkimą; 2) įpareigoti atsakovės nemokumo administratorę sušaukti kreditorių susirinkimą pagal pareiškėjų (kreditorių) 2021 m. rugsėjo 14 d. prašyme nurodytą darbotvarkę ir duomenis, mutatis mutandis keičiant dalį dėl siūlomų susirinkimo datų, įpareigojant nemokumo administratorių sušaukti kreditorių susirinkimą ne vėliau kaip per 30 dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo; 3) pakeisti BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę, nustatant, kad kreditoriai R. G., V. B. G., S. R., M. R., D. K., E. K. yra pirmos eilės, skirstant ir išmokant lėšas, gautas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendimo administracinėje byloje Nr. eA-666-602/2021. Arba pareiškėjai (kreditoriai) prašo Vilniaus apygardos teismo 2021 m. lapkričio 16 d. nutartį panaikinti ir perduoti bylą pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo. Taip pat pareiškėjai (kreditoriai) prašo kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą dėl ištyrimo, ar *ĮB/ 35* straipsnis ta apimtimi, kuria suvaržyta teismo teisė, atsižvelgus į visas, taip pat ir į įstatyme nenurodytas, aplinkybes, nustatyti ar pakeisti kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę konkrečių lėšų ir aplinkybių atžvilgiu, prieštarauja Lietuvos Respublikos *Konstitucijos 23* straipsnio 1, 3 dalims, konstituciniam teisinės valstybės principui. Nurodo šiuos nesutikimo su skundžiama nutartimi argumentus:

12.1. Pareiškėjai (kreditoriai) pateikė BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ nemokumo administratoriui 2021 m. rugsėjo 13 d. ir 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymus sušaukti kreditorių susirinkimą, kurio darbotvarkės pirmuoju klausimu priimti tokį nutarimą: BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ gavus lėšas, priteistas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendimu išnagrinėtoje byloje Nr. eA-666-602/2021, įpareigoti administratorių tenkinti kreditorių R. G., V. B. G., S. R., M. R., D. K., E. K. reikalavimus pirmąja eile, kadangi: 1) Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2021 m. gegužės 12 d. sprendime administracinėje byloje Nr. eA-666-602/2021, spręsdamas dėl valstybės ir savivaldybės biudžeto pinigų išmokėjimo, expressis verbis (aiškiais žodžiais; tiesiogiai) klausimą dėl pareiškėjų (kreditorių) reikalavimų tenkinimo paliko spręsti UAB „Verslo investicijų projektų centras“ bankroto bylą nagrinėjančiam teismui. 2) Įsiteisėjusia Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. spalio 8 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 2A-1138-777/2020 nustatyta, kad pareiškėjai negali būti išskeldinami iš pastato, kol neįvykdytas teismo sprendimas dėl restitucijos, t. y. kol pareiškėjams

negrąžinti pinigai. Negrąžinus pareiškėjams lėšų, pastatas nebus nugriautas – to negalės padaryti nei atsakovė, nei Lietuvos valstybė. Tai pažymėta Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. balandžio 29 d. nutartyje. Pareiškėjų įsitikinimu, tik reikalavimų tenkinimo prioriteto jiems suteikimas leistų tinkamai įvykdyti Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-666-602/2021 ir atitiktų bendruosius konstitucinės ir civilinės teisės principus. Kiti kreditoriai neturi ir negali turėti teisėto lūkesčio, kad jų reikalavimai būtų tenkinami iš pareiškėjams skirtų lėšų. Tik taip pastatas galės būti nugriautas nurodyto teismo sprendimo pagrindu.

12.2. Pareiškėjai 2021 m. rugsėjo 23 d. skunde, be kita ko, prašė teismo kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą dėl ištyrimo, ar teisingą sprendimą teismui trukdantis priimti įstatymas arba teisės aktas ar jo dalis ta apimtimi, kuria suvaržyta teismo teisė, atsižvelgus į visas, taip pat ir į įstatyme nenurodytas, aplinkybes, nustatyti ar pakeisti kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę konkrečių lėšų ir aplinkybių atžvilgiu, neprieštarauja Lietuvos Respublikos *Konstitucijos* 23 straipsnio 1, 3 dalims, konstituciniam teisinės valstybės principui. Vilniaus apygardos teismas 2021 m. rugsėjo 29 d. nutartimi atsakė kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl įstatymų (ir *JB/ 35* straipsnio) prieštaravimo Lietuvos Respublikos *Konstitucijai*, ir šioje dalyje nutartis negalėjo būti skundžiama atskiruju skundu. Teismas apsiribojo pastaba, kad patys pareiškėjai gali kreiptis į Konstitucinį Teismą, ignoruodamas faktą, kad vadovaujantis *Konstitucinio Teismo įstatymo* 65 straipsnio 2 dalimi 2 punktu tokią teisę pareiškėjai galėtų įgyvendinti tik po to, kai šis teismas baigs nagrinėti jų skundą galutiniu neskundžiamu sprendimu. Vilniaus apygardos teismo 2021 m. rugsėjo 29 d. ir skundžiamoje nutartyse neatsakyta į esminius pareiškėjų argumentus, susijusius su jų finansiniais reikalavimais. Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. lapkričio 11 d. nutarties, kuria vadovautasi skundžiamoje nutartyje, 15 punkte pažymėta, kad pareiškėjų argumentai, kad atsakovei neturėtų būti leista gauti už pastatą jo pilną kainą du kartus – iš pareiškėjų (2006 m.) ir iš valstybės biudžeto (2021–2022 metais) <...> sudaro skundo nagrinėjimo iš esmės vertinimo aplinkybes. Šie argumentai pirmosios instancijos teismo įvertinti nebuvo. Teismas apsiribojo formalia pastaba dėl pareiškėjų reikalavimų prieštaravimo įstatymui.

12.3. Niekas negali teisėtai gauti daikto kainos du kartus ir dar po to likti to daikto savininku. O būtent tokio rezultato siekia atsakovė, nes, jos įsitikinimu, tebeliks pastato savininke, tiek gavusi pastato kainą iš pareiškėjų 2006 m. ir kaip bankrutavusi bendrovė antrą kartą gavusi pastato kainą iš valstybės 2021–2022 metais. Tačiau pastato nugriovimas neįmanomas negrąžinus pareiškėjams teismo sprendimu priteistų lėšų. Jeigu atsakovė gautų už pastatą kainą du kartus ir po to liktų jo savininke, tai ne tik nebūtų protinga, bet nebūtų teisinga bei nesąžininga. Dar daugiau, tai prieštarautų konstituciniam teisinės valstybės principui, būtų pažeistas ir konstitucinis nuosavybės neliečiamumo principas.

12.4. Teismas gali prašyti Konstitucinio Teismo iširti, ar *JB/ 35* straipsnis ta apimtimi, kuria suvaržyta teismo teisė, atsižvelgus į visas, taip pat ir į įstatyme nenurodytas, aplinkybes, nustatyti ar pakeisti kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę konkrečių lėšų, kreditorių ir aplinkybių atžvilgiu, neprieštarauja Lietuvos Respublikos *Konstitucijos* 23 straipsnio 1, 3 dalims, konstituciniam teisinės valstybės principui. Pabrėžtina, kad analogiški nutarimai dėl teismo suvaržymo neleistinumo ir prieštaravimo konstituciniam teisinės valstybės principui Konstitucinio Teismo praktikoje jau būdavo priimami pažodžiui (žr., pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2003 m. birželio 10 d. nutarimą, konstitucinės justicijos byloje Nr. 13/02-22/02).

12.5. Pareiškėjai iš esmės neprašo keisti visų jų reikalavimų tenkinimo eilės, o prašo tenkinti reikalavimus pirmąja eile tik dėl lėšų, gautų pagal įsiteisėjusį teismo sprendimą. Jeigu pareiškėjų (kreditorių) reikalavimai išties prieštarauja *JB/ 35* straipsniui, tokiu atveju teismas privalėjo kreiptis į Konstitucinį Teismą, tam, kad būtų pašalintas paties *JB/ 35* straipsnio prieštaravimas Lietuvos Respublikos *Konstitucijai*.

13. Atsiliepime į atskirąjį skundą atsakovės BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ nemokumo administratorė UAB „Valeksa“ prašo skundą atmesti ir priteisti bylinėjimosi išlaidas. Nurodo šiuos nesutikimo su atskiruju skundu argumentus:

13.1. Teismas pagrįstai nusprendė, jog administratorė negali būti įpareigota sušaukti bankrutavusios bendrovės kreditorių susirinkimą pareiškėjų pateiktiems akivaizdžiai neteisėtiems nutarimų projektams svarstyti, t. y. įpareigoti administratorių tenkinti kreditorių R. G., V. B. G., S. R., M. R., D. K., E. K. reikalavimus pirmąja eile, prieš kitus pirmosios eilės kreditorių reikalavimus (prioriteto tvarka).

13.2. Įsiteisėjusia Vilniaus apygardos teismo 2014 m. birželio 20 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. B2-3821-232/13 pareiškėjų finansiniai reikalavimai patvirtinti kaip trečiosios eilės. Įsiteisėjusi teismo nutartis negali būti keičiama kreditorių susirinkimo nutarimais.

13.3. 2014 m. balandžio 7 d. pradėtam BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ bankroto procesui netaikomos *JAN/* nuostatos, reguliuojančios kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę ir tvarką. BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ kreditorių finansiniai reikalavimai tenkinami vadovaujantis *JB/ 35* straipsnio imperatyviomis nuostatomis.

13.4. Pareiškėjai (kreditoriai) nepagrįstai teigia, kad turi pirmenybės teisę gauti savo finansinių reikalavimų patenkinimą iš Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendimu išnagrinėtoje byloje Nr. eA-666-602/2021 priteistų lėšų. Pirmą, nurodytu teismo sprendimu priteista UAB „Verslo investicijų projektų centras“ solidariai iš atsakovų Lietuvos valstybės ir Neringos savivaldybės 5 proc. metų palūkanų nuo priteistos sumos, nuo bylos iškėlimo (2018 m. balandžio 24 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo. UAB „Verslo investicijų projektų centras“ yra bankrutavusi ir likviduojama, dėl to šios lėšos bus naudojamos ne kreditorių reikalavimų tenkinimui. Antra, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendime nepasisakyta, kad pareiškėjai (kreditoriai) turi prioritetą prieš kitus kreditorius iš šių priteistų lėšų patenkinti savo reikalavimus. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendime pažymėta, jog būtent UAB „Verslo investicijų projektų centras“ bankroto byloje įstatymų nustatyta tvarka ir turės būti sprendžiamas kreditorių (pareiškėjų) reikalavimų vykdymas.

13.5. BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ kreditorių finansinių reikalavimų tenkinimo eilę ir tvarką nustato imperatyvios *JB/ 35* straipsnio nuostatos, t. y. kreditorių reikalavimai tenkinami iš visų bankroto procese gautų lėšų. Teismas neturi pagrindo keisti imperatyviomis teisės aktų nuostatomis nustatytą kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę.

13.6. Nėra pagrindo manyti, kad *JB/ 35* straipsnio nuostatos prieštarauja *Konstitucijai*, todėl nėra ir pagrindo kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl šių teisės normų įvertinimo.

Teismas

k o n s t a t u o j a :

IV. Apeliacinės instancijos teismo nustatytos bylos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

Dėl bylos nagrinėjimo ribų

14. Pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir *CPK*) 320 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas, bylos nagrinėjimo apeliacinės instancijos teisme ribas sudaro apeliacinio skundo faktinis ir teisinis pagrindai bei absoliučių teismo sprendimo negaliojimo pagrindų patikrinimas. Apeliacinės instancijos teismas nagrinėja bylą, neperžengdamas apeliaciniame skunde nustatytų ribų, išskyrus atvejus, kai to reikalauja viešasis interesas ir neperžengus skundo ribų būtų pažeistos asmens, visuomenės ar valstybės teisės ir teisėti interesai. Atskiriesiems skundams nagrinėti taikomos tos pačios taisyklės, išskyrus *CPK* XVI skyriaus II skirsnyje numatytas išimtis. Apeliacinės instancijos teismas ex officio (savo iniciatyva) patikrina, ar nėra *CPK* 329 straipsnyje nustatytų absoliučių teismo procesinio sprendimo negaliojimo pagrindų. Absoliučių skundžiamos nutarties negaliojimo pagrindų kolegija nenustatė, taip pat nėra pagrindo išeiti už atskirojo skundo ribų.

Dėl prašymo kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą

15. Pareiškėjai atskirajame skunde prašo kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą dėl ištyrimo, ar *JB/ 35* straipsnis ta apimtimi, kuria suvaržyta teismo teisė, atsižvelgus į visas, taip pat ir į įstatyme nenurodytas, aplinkybes, nustatyti ar pakeisti kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę konkrečių lėšų ir aplinkybių atžvilgiu, prieštarauja Lietuvos Respublikos *Konstitucijos* 23 straipsnio 1, 3 dalims, konstituciniam teisinės valstybės principui.

16. *CPK* 3 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad tais atvejais, kai yra pagrindas manyti, jog įstatymas arba kitas teisės aktas ar jo dalis, kurie turėtų būti taikomi konkrečioje byloje, gali prieštarauti *Konstitucijai* ar įstatymams, teismas sustabdo bylos nagrinėjimą ir, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo kompetenciją, kreipiasi į jį prašydamas spręsti, ar tas įstatymas arba teisės aktas ar jo dalis atitinka *Konstituciją* ar įstatymus. Taigi teisė spręsti dėl būtinybės kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl byloje taikytino teisės akto atitikties *Konstitucijai* pagal įstatymą tenka bylą nagrinėjančiam teismui. Teismas privalo kreiptis į Konstitucinį Teismą tais atvejais, kai jam kyla pagrįstų abejonų taikytino teisės akto, kurio atitikties *Konstitucijai* patikrinimas priklauso Konstitucinio Teismo kompetencijai, konstitucingumu. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 4 d. nutartyje, priimtoje civilinėje byloje Nr. 3K-3-373/2010, išaiškinta, kad <...> bylą nagrinėjantis teismas savarankiškai sprendžia, yra pagrindas kreiptis į Konstitucinį Teismą ar ne. Ši teismo diskrecijos teisė nepriklauso nuo to, pateikė šalys prašymą ir argumentus dėl kreipimosi į Konstitucinį Teismą ar ne. Nei *Konstitucijoje*, nei *CPK*, nei *Konstitucinio Teismo įstatyme* nenustatyta, kad byloje dalyvaujantiems asmenims pateikus prašymą, kuriuo prašoma teismo kreiptis į Konstitucinį Teismą, bylą nagrinėjantis teismas privalo kreiptis į Konstitucinį Teismą.

17. Sprendžiant, ar yra pagrindas kreiptis į Konstitucinį Teismą, būtina atsižvelgti į konkrečios bylos aplinkybes ir toje byloje taikytino konkretaus teisės akto turinį, nes pagal *Konstituciją* pagrindas inicijuoti konstitucinės justicijos bylą Konstituciniame Teisme yra konkrečią bylą nagrinėjančiam teismui kilusios abejonės dėl toje byloje taikytino teisės akto atitikties *Konstitucijai*, kurios privalo būti pašalintos, kad teismas galėtų priimti teisingą sprendimą (baigiamąjį aktą).

18. Apeliacinės instancijos teismas, išnagrinėjęs ir įvertinęs šios bylos aplinkybes, kilusio ginčo pobūdį, byloje taikytinas įstatymų

ir kitų teisės aktų nuostatas, daro išvadą, kad šioje byloje nėra pagrindo manyti, jog dėl iškeltų abejonų, susijusių su *JB/ 35* straipsnio, reglamentavusio kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę ir tvarką, neatitikimu *Konstitucijos* 23 straipsnio 1, 3 dalims, konstituciniam teisinės valstybės principui, turi būti tenkinamas pareiškėjų prašymas dėl kreipimosi į Konstitucinį Teismą.

Dėl ginčo teisiniams santykiams taikytino teisinio reglamentavimo

19. *JAN/ 155* straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad iki 2019 m. gruodžio 31 d. pradėtiems juridinių asmenų nemokumo procesams šio įstatymo nuostatos taikomos toms asmenų teisėms ir pareigoms, kurios atsiranda arba yra įgyvendinamos jam įsigaliojus, taip pat toms nemokumo procedūroms, kurios pradedamos šiam įstatymui įsigaliojus, išskyrus šio įstatymo nuostatas, reguliuojančias: 1) atlygį nemokumo administratoriui; 2) kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę ir tvarką; 3) reikalavimus restruktūrizavimo plano turiniui ir įgyvendinimo trukmei; 4) kreditorių balsavimą dėl restruktūrizavimo plano; 5) nemokumo administratoriaus skyrimą bankroto byloje. To paties straipsnio 2 dalis numato, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms išimtims taikomas *JB/*.

20. Taigi, *JAN/ 155* straipsnyje prie išimčių, kurioms taikoma *JB/*, priskirta kreditorių reikalavimo tenkinimo eilė ir tvarka, todėl iki *JAN/* įsigaliojimo pradėtose bankroto bylose kreditorių reikalavimų pareiškimas ir tvirtinimas turi būti vykdomi pagal *JB/* nuostatas (Lietuvos apeliacinio teismo 2020 m. balandžio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2-767-407/2020). Nuostata dėl kreditorių reikalavimų tenkinimo eilės ir tvarkos negali būti aiškinama siaurai, t. y. kaip neapimanti paties atsiskaitymo su kreditoriais, nes tokio pobūdžio veiksmai (lėšų pervedimas kreditoriams) neabejotinai patenka į įstatyme įtvirtintą kreditorių reikalavimų tenkinimo tvarkos sąvoką. Lėšų pervedimas kreditoriams negali būti aiškinamas kaip teisių ir pareigų atsiradimas po *JAN/* įsigaliojimo, o tai ir lemtų naujo teisinio reguliavimo taikymą. Aiškinimas, kad tokie atsiskaitymo su kreditoriais veiksmai priskirtini teisių ir pareigų kategorijai, kelia grėsmę ir kreditorių reikalavimo tenkinimo eilės bei tvarkos sampratos iškreipimui tuo aspektu, kad susidarytų atskiros kreditorių eilės, kurių dalis būtų patvirtinta pagal *JB/*, kita dalis – pagal *JAN/* reikalavimus. Toks aiškinimas būtų akivaizdžiai netinkamas ir iškreiptų *JAN/ 155* straipsnyje įtvirtintos pereinamosios nuostatos – kreditorių reikalavimų tenkinimo eilės ir tvarkos, kaip išimties, – esmę (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. lapkričio 24 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-299-943/2021).

21. Konstatuotina, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai klausimo dėl BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ kreditorių (pareiškėjų) reikalavimų tikslinimo sprendimui taikė *JB/* nuostatas, kadangi UAB „Verslo investicijų projektų centras“ bankroto byla iškelta (2014 m. kovo 26 d.), kreditorių reikalavimų (ir pareiškėjų reikalavimai) sąrašas patvirtintas (2014 m. birželio 20 d.) bei UAB „Verslo investicijų projektų centras“ pripažinta bankrutavusia ir likviduojama dėl bankroto (2014 m. rugsėjo 9 d.).

Dėl atskirojo skundo pirmojo ir antrojo prašymų

22. Byloje nustatyta, kad pareiškėjai (kreditoriai) pateikė atsakovės nemokumo administratoriui 2021 m. rugsėjo 13 d. ir 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymus sušaukti BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ kreditorių susirinkimą ir pakartotinį susirinkimą dėl sprendimo klausimų ir priėmimo nutarimo patvirtinti pirmos eilės kreditorių R. G., V. B. G., S. R., M. R., D. K., E. K. reikalavimus ir juos tenkinti iš BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ gautų lėšų, priteistų Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendimu

administracinėje byloje Nr. eA-666-602/2021. Atsakovės administratorė UAB „Valeksa“ 2021 m. rugsėjo 14 d. ir 2021 m. rugsėjo 22 d. raštais atsiskė sušaukti BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ kreditorių susirinkimą dėl pareiškėjų nurodytų klausimų ir įpareigojimų administratorėi sprendimo.

23. Didžiąją dalį bankroto procese dalyvaujančių suinteresuotų asmenų sudaro įmonės skolininkės kreditoriai, t. y. asmenys, turintys teisę reikalauti iš bankrutavusios įmonės įvykdyti prievolės ir įsipareigojimus (*JB/ 3* straipsnis). Bankroto teisės normomis nustatomos įvairios kreditorių grupės, kurios viena nuo kitos skiriasi nevienodomis dalyvavimo procese ir skirtingomis savo reikalavimo patenkinimo įmonės bankroto procese galimybėmis. Pavyzdinis įmonės kreditorių sąrašas pateiktas *JB/ 3* straipsnyje, kuris kreditorius į rūšis skirsto pagal teisinių santykių, iš kurių atsirado kreditorių reikalavimo teisės, rūšį ir pobūdį (pvz., žalos atlyginimo, darbo santykiai ir pan.). Pagal kreditorių galimybes gauti savo reikalavimų patenkinimą bankroto procese išskiriami privilegijuoti kreditoriai: 1) kreditoriai, kurių reikalavimai tenkinami ne eilės tvarka (įkeitimu, hipoteka užtikrintų reikalavimų, finansinio užstato turėtojai); 2) kreditoriai, kurių reikalavimai tenkinami pirmąja eile, ir įprastai (ne privilegijuoti) kreditoriai, kurių reikalavimai tenkinami trečiąja eile. Taigi kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę ir tvarką reglamentuoja *JB/ 35* straipsnis, o šio įstatymo 34 straipsnis nustato, kaip yra tenkinami įkeitimu ir (arba) hipoteka užtikrinti kreditoriaus reikalavimai.

24. Nors bankroto teisėje egzistuoja ir dispozityvus reguliavimo metodas, tačiau visuotinai pripažįstama, kad vyraujantis yra imperatyvus teisinio reguliavimo metodas. Įstatymu nustatyta kreditorių reikalavimų tenkinimo eilė bei tvarka yra privaloma visiems bankroto proceso dalyviams ir administratorius negali būti įpareigotas šią tvarką pakeisti. Būtina sąlyga kreditoriui dalyvauti tenkinant reikalavimus *JB/ 35* straipsnyje nustatytos eilės – teismo nutartis dėl kreditoriaus reikalavimų patvirtinimo. Nagrinėjamu atveju Vilniaus apygardos teismo 2014 m. birželio 20 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. B2-204-803/2022 (buvęs Nr. B2-3821-232/14) patvirtintas BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ kreditorių reikalavimų sąrašas, taip pat trečios eilės kreditorių (pareiškėjų): R. ir V. B. G. 225 903,61 Eur (780 000 Lt) reikalavimas (kuris buvo patikslintas Vilniaus apygardos teismo 2014 m. spalio 29 d. nutartimi – patvirtintas 231 696,01 Eur (800 000 Lt)), S. R. 142 409,85 Eur (491 712,72 Lt), M. R. 206 633,89 Eur (713 465,51 Lt) bei D. ir E. K. 205 630,21 Eur (710 000 Lt). Nauji kreditorių reikalavimai gali būti tvirtinami ir kreditorių sąrašas tikslinamas tik teismo nutartimi, bankroto administratoriui tokios teisės nesuteikta (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. gruodžio 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-477/2011). Todėl pirmosios instancijos teismas teisingai aiškino *JB/ 35* straipsnio nuostatų imperatyvų pobūdį. Nurodytų argumentų pagrindu apeliacinės instancijos teismas atmėta kaip nepagrįstas pareiškėjų prašymas: 1) panaikinti BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ nemokumo administratorės 2021 m. rugsėjo 22 d. sprendimą atsakyti tenkinti pareiškėjų (kreditorių) 2021 m. rugsėjo 14 d. prašymą sušaukti BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ kreditorių susirinkimą ir 2) įpareigoti atsakovės nemokumo administratorę sušaukti kreditorių susirinkimą pagal pareiškėjų (kreditorių) 2021 m. rugsėjo 14 d. prašyme nurodytą darbotvarkę ir duomenis, mutatis mutandis keičiant dalį dėl siūlomų susirinkimo datų, įpareigojant nemokumo administratorių sušaukti kreditorių susirinkimą nė vėliau kaip per 30 dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo.

Dėl atskirojo skundo trečiojo prašymo

25. Pareiškėjai prašo BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ bankroto byloje patvirtintą kreditorių reikalavimų sąrašą patikslinti – pakeisti kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę ir tvarką, t. y. pakeisti kreditorių R. G., V. B. G., S. R., M. R., D. K., E. K. reikalavimų tenkinimo eilę iš trečiosios į pirmąją ir nustatyti, kad pirmosios eilės kreditorių (pareiškėjų) reikalavimai tenkinami iš lėšų, gautų BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-666-602/2021.

26. Byloje nustatyta, kad Vilniaus apygardos teismo 2014 m. birželio 20 d. nutartis, kuria patvirtinti trečios eilės kreditorių S. R., M. R. bei D. ir E. K. reikalavimai ir Vilniaus apygardos teismo 2014 m. spalio 29 d. nutartis, kuria patvirtintas trečios eilės kreditorių R. ir V. B. G. patikslintas reikalavimas yra įsiteisėjusios (*CPK 279* straipsnio 1 dalis). Teismo nutartimi tvirtinant pradinius kreditorių reikalavimus, ne visada galima išvelgti, kokių papildomų reikalavimų atsiras bankroto procedūrų vykdymo metu ar paaiškės naujų aplinkybių, todėl *JB/ 35* įtvirtintas kreditorių reikalavimų tikslinimo institutas (*JB/ 26* straipsnio 1 dalis) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. gruodžio 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-477/2011).

27. Bankroto bylą nagrinėjantis teismas, patvirtinus bankrutavusios bendrovės kreditorių ir jų reikalavimų sąrašą turi teisę patikslinti – kreditoriaus finansinio reikalavimo dydį padidinti, sumažinti arba kreditorių išbraukti iš kreditorių sąrašo. *JB/ 26* straipsnyje nurodytų galimų kreditorinių reikalavimų patikslinimų sąrašas nėra baigtinis (Lietuvos apeliacinio teismo 2010 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2A-788/2010; 2009 m. gegužės 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2-469/2009). Atsižvelgiant į bankroto bylų nagrinėjimo specifiką, į tai, jog teismas, nagrinėdamas šios kategorijos bylas, turi būti aktyvus, ginti bei derinti bankrutuojančios įmonės ir jos kreditorių interesus, į tai, jog teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principai reikalauja, jog ginčas būtų išspręstas teisingai (Lietuvos apeliacinio teismo 2008 m. vasario 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2-144/2008).

28. Iš Lietuvos teismų informacinės sistemos (LITEKO) nustatyta, kad Klaipėdos apygardos teismas 2009 m. balandžio 10 d. sprendimu civilinėje byloje Nr. 2-377-253/2009 tenkino ieškovo Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro, gynusio viešąjį interesą, ieškinį – pripažino negaliojančiais: i) Neringos savivaldybės tarybos 2002 m. liepos 19 d. sprendimą Nr. 125, kuriuo buvo patvirtintas sklypo (duomenys neskelbtini), detalusis planas, ii) Neringos savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos išduotą 2004 m. balandžio 26 d. statybos leidimą Nr. 22 AB poilsio namams „Ažuolynas“ statyti jachtklubą, žuvų restoraną, jachtininkų viešbučius, iii) Neringos savivaldybės administracijos patvirtintas 2004 m. gegužės 31 d. projektavimo sąlygų sąvadą Nr. 43 prieplaukos namelio rekonstrukcijai, įrengiant jachtklubą, restoraną, jachtininkų viešbučio naujai statybai sklype (duomenys neskelbtini), iiiii) pirmą jachtklubo (duomenys neskelbtini) projekto korektūrą, atliktą Neringos savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos 2004 m. lapkričio 4 d. protokolu Nr. 27, iiiiii) antrą jachtklubo (duomenys neskelbtini) projekto korektūrą, atliktą Neringos savivaldybės Nuolatinės statybos komisijos 2005 m. birželio 9 d. protokolu Nr. 13, iiiiii) Klaipėdos apskritys viršininko patvirtintą 2005 m. rugpjūčio 5 d. jachtklubo-žuvų restoraną (pirmas etapas) (duomenys neskelbtini), 2005 m. rugpjūčio 5 d. pripažinimo tinkamu naudoti aktą Nr. 22, iiiiii) Klaipėdos apskritys viršininko patvirtintą 2005 m. gruodžio 2 d. jachtininkų viešbučio (antras etapas) (duomenys neskelbtini) pripažinimo tinkamu naudoti aktą Nr. 115, iiiiii) Klaipėdos miesto pirmajame notarų biure sudarytą 2004 m. liepos 26 d. pirkimo–pardavimo sutartį (registro Nr. K1ES-10874), kuria AB poilsio namai „Ažuolynas“ pardavė UAB „Verslo investicijų projektų centras“ pastatus (duomenys neskelbtini) (prieplaukos namelį, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) ir jo priklausinius: kt. statinius (inžinerinius) – kiemo statinius, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), jachtininkų viešbutį (nebaigtas statyti, baigtumas 8 proc.), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), jachtininkų viešbutį (nebaigtas statyti,

baigtumas 8 proc.), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), žuvų restoraną (nebaigtas statyti, baigtumas 7 proc.), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) bei taikė restituciją natūra – priteisė AB poilsio namams „Ažuolynas“ iš UAB „Verslo investicijų projektų centras“ pastatus – prieplaukos namelį, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), ir jo priklausinį; priteisė UAB „Verslo investicijų projektų centras“ iš AB poilsio namai „Ažuolynas“ 800 000 Lt; iiiiii) Klaipėdos miesto pirmajame notarų biure sudarytą 2006 m. vasario 3 d. pirkimo–pardavimo sutartį (registro Nr. K1ES-2831), kuria UAB „Verslo investicijų projektų centras“ pardavė I. S. ir J. S. bendrosios dalinės nuosavybės teisėmis (duomenys neskelbtini) jachtininkų viešbutį, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), bei taikė restituciją natūra – priteisė UAB „Verslo investicijų projektų centras“ iš I. S. ir J. S. jachtininkų viešbutį, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) priteisė iš UAB „Verslo investicijų projektų centras“ I. S. 700 000 Lt ir J. S. 1 150 000 Lt; iiiiii) Klaipėdos miesto pirmajame notarų biure sudarytą 2006 m. kovo 4 d. pirkimo–pardavimo sutartį (registro Nr. K1ES-4621), kuria UAB „Verslo investicijų projektų centras“ pardavė D. K., E. K., S. R., M. R., R. G., V. B. G. bendrosios dalinės nuosavybės teisėmis (duomenys neskelbtini) esantį jachtininkų viešbutį, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) ir taikė restituciją natūra – priteisė UAB „Verslo investicijų projektų centras“ iš D. K., E. K., S. R., M. R., R. G., V. B. G. jachtininkų viešbutį, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini); priteisė iš UAB „Verslo investicijų projektų centras“ D. K., E. K. 710 000 Lt, S. R. 510 000 Lt, R. G., V. B. G. 800 000 Lt, M. R. 740 000 Lt. Įpareigojo statytoją AB poilsio namai „Ažuolynas“ ir UAB „Verslo investicijų projektų centras“ per 12 mėnesių nuo šio sprendimo įsiteisėjimo dienos nugriauti (duomenys neskelbtini) esančius pastatus: jachtininkų viešbutį, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), jachtininkų viešbutį, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), žuvų restoraną, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini). Panaikino (duomenys neskelbtini), esančių pastatų: jachtininkų viešbučio, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), jachtininkų viešbučio, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), žuvų restorano, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), teisinę registraciją. Lietuvos apeliacinio teismo 2010 m. gruodžio 6 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 2A-135/2010 Klaipėdos apygardos teismo 2009 m. balandžio 10 d. sprendimas paliktas nepakeistas.

29. Klaipėdos apylinkės teismo Klaipėdos miesto rūmų 2020 m. birželio 19 d. sprendimu civilinėje byloje Nr. 2-3-793/2020 netenkintas ieškovės BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ ieškinys (jo dalis) dėl pareiškėjų R. G., V. B. G., S. R., M. R., D. K., E. K. išskelbdinimo iš BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ nuosavybės teise priklausančio turto – jachtininkų viešbučio, (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) ir įpareigojimo perduoti ieškovei viešbučio raktus. Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. spalio 8 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 2A-1138-777/2020. Klaipėdos apylinkės teismo Klaipėdos miesto rūmų 2020 m. birželio 19 d. sprendimas paliktas nepakeistas. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartimi byloje Nr. DOK-147 kasacinis skundas dėl Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. spalio 8 d. nutarties peržiūrėjimo atsisakytas priimti.

30. Vilniaus apygardos administracinio teismo 2018 m. gruodžio 19 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. el-2674-1063/2018 pareiškėjos BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ skundas priteisti solidariai iš atsakovų Lietuvos valstybės ir Neringos savivaldybės administracijos 1 459 165,30 Eur turinės žalos atlyginimo ir 5 proc. dydžio metinių palūkanų nuo priteistos sumos, nuo bylos iškėlimo teisme dienos iki teismo sprendimo visiško įvykdymo atmetas. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. eA-666-602/2021 Vilniaus apygardos administracinio teismo 2018 m. gruodžio 19 d. sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas. Pareiškėjos BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ skundas tenkintas iš dalies – priteista BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ solidariai iš atsakovių Lietuvos valstybės, atstovaujamos Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, ir Neringos savivaldybės, atstovaujamos Neringos savivaldybės tarybos ir Neringos savivaldybės administracijos 1 184 221,51 Eur turinės žalos ir 5 proc. metinių palūkanų nuo priteistos sumos, nuo bylos iškėlimo teisme (2018 m. balandžio 24 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo. Kita pareiškėjos skundo dalis atmesta.

31. Bankrutuojančios įmonės kreditoriai nėra lygiavertėje padėtyje ir tokį jų teisinį statusą lemia įstatymų nustatytas reguliavimas (*JB/ 35* straipsnis; *JAN/ 94* straipsnis). Kiekvienos paskesnės eilės kreditorių reikalavimai tenkinami po to, kai visiškai patenkinti atitinkamo etapo pirmesnės eilės kreditorių reikalavimai (*JB/ 35* straipsnio 6 dalis; *JAN/ 94* straipsnio 4 dalis). Taigi, bankrutuojančios įmonės kreditoriai nėra lygiaverčiai.

32. Doktrinoje nurodyta: „kreditorių lygiateisiškumo principas neturi būti painiojamas su faktine kreditorių lygybe. Kreditorių gaunamas jų materialinio teisinio reikalavimo patenkinimas neišvengiamai skirsis priklausomai nuo kreditoriaus teisinio statuso ir jų turimų materialinių teisinių reikalavimų prigimties <...> šių reikalavimų tenkinimo eilių nustatymas nereiškia kreditorių lygiateisiškumo principo pažeidimo <...> pirmesnės eilės kreditoriams priskiriami socialiai pažeidžiamesnio sluoksnio kreditorių reikalavimai“ (S. Kavalnė ir kt. Bankroto teisė. Pirmoji knyga, 2009, p. 127–128).

33. Nors *JB/ 35* straipsnyje (ir *JAN/ 94* straipsnyje) įtvirtinta kreditorių reikalavimų tenkinimo eilė yra imperatyvaus pobūdžio, tačiau teismų praktikoje išskiriami atvejai, kai įstatyme įtvirtintas eiliškumas aiškinamas plečiamai, pvz.: Lietuvos apeliacinio teismo 2006 m. kovo 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2-178/2006; Lietuvos apeliacinio teismo 2009 m. rugpjūčio 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2-894/2009, 2016 m. birželio 17 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2-1309-381/2016). Nurodytose bylose Lietuvos apeliacinis teismas yra akcentavęs, kad socialine prasme išlaikymo mokėjimas (vaikų interesai) yra žymiai svarbesnis negu mokesčiai valstybei, darbo užmokestis ar mokėjimai už prekes ar paslaugas, todėl tokie reikalavimai turi būti tvirtinami pirmąją eile. Nors nurodyta praktika susieta su *CPK 754* straipsnyje įtvirtinamu išieškojimų eiliškumu, tačiau, teismas, atsižvelgdamas į teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principus gali pripažinti socialiai pateisinamą kreditorių prioritetiškumą, kaip pirmąją eile tenkinamus kreditorių reikalavimus.

34. Šiuo atveju Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. spalio 8 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 2A-1138-777/2020 29 punkte, inter alia (be kita ko) pažymėta, jog ieškinys netenkintas ne todėl, jog būtų užtikrintos mažamečių teisės į gyvenamąją vietą, o ieškinys netenkintas, kadangi ieškovė (t. y. BUAB „Verslo investicijų projektų centras“), turėdama pareigą tuo pačiu metu grąžinti atsakovams (t. y. pareiškėjams) priteistas pinigines lėšas, nevykdo įsiteisėjusiu teismo sprendimu nustatytų įpareigojimų. Vadinasi, pareiškėjai (kreditoriai) R. G., V. B. G., S. R., M. R., D. K., E. K. ipso per se (savaiame, pats) nėra priskirtini prie socialiai pažeidžiamesnių subjektų, kuriems suteikiamas prioritetas, jų reikalavimai atsakovės UAB „Verslo investicijų projektų centras“ bankroto byloje negali būti tenkinami iš lėšų, gautų BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendimo administracinėje byloje Nr. eA-666-602/2021, kuriuo priteista turinė žala dėl jachtininkų viešbučių, unikalūs numeriai: (duomenys neskelbtini), netekimo, pagrindu.

35. Galiausiai pažymėtina ir tai, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. gegužės 12 d. sprendimo administracinėje byloje Nr. eA-666-602/2021 66 punkte yra atkreiptas dėmesys, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2019 m. spalio 23 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A-1134-575/2019, kurioje taip pat buvo sprendžiamas ginčas dėl žalos, kildinamos iš Klaipėdos apygardos

teismo 2009 m. balandžio 10 d. sprendimu panaikintų administracinių aktų (sprendimų) sukeltų teisiųjų pasekmių, atlyginimo, vertindamas R. G., V. B. G., S. R. ir M. R. argumentus, kad jie dėl bendrovei iškelto bankroto bylos neturės galimybės atgauti Klaipėdos apygardos teismo 2009 m. balandžio 10 d. sprendimu taikant restituciją priteistas pinigines sumas, be kita ko, atkreipė dėmesį į bendrovės (BUAB „Verslo investicijų projektų centras“) balanse apskaitytą finansinį turtą, t. y. planuojamą prisiteisti iš valstybės žalą, kurios atlyginimo šioje byloje ir siekia pareiškėjas, bei 2013 m. rugpjūčio 28 d. reikalavimo teisių perleidimo sutartimi perleistą didelės vertės turtą (reikalavimo teisę) UAB „Meirona“. Tuo tarpu Lietuvos apeliacinis teismas dar 2015 m. sausio 16 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 2-24-183/2015, kurioje I. S. prašė pakeisti Klaipėdos apygardos teismo 2009 m. balandžio 10 d. sprendimo vykdymo tvarką, nurodė, jog pasibaigus BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ bankroto procesui, asmenims nėra užkirstas kelias prašyti nuostolių atlyginimo iš kaltų asmenų, jeigu jų finansiniai reikalavimai bankroto byloje nebūtų patenkinti.

36. Apibendrinęs tai, kas buvo nurodyta, apeliacinės instancijos teismas atmets kaip nepagrįstą ir pareiškėjų prašymą pakeisti jų reikalavimų tenkinimo eilę ir tvarką.

Dėl bylos procesinės baigties

37. Vilniaus apygardos teismas tinkamai taikė teisės normas, reglamentuojančias kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę ir tvarką bei priėmė teisėtą ir pagrįstą 2021 m. lapkričio 16 d. nutartį, kurią panaikinti atskirajame skunde nurodytais argumentais nėra pagrindo (CPK 337 str. 1 d. 1 p.).

38. Į esminius atskirojo skundo argumentus atsakyta, dėl kitų atskirojo skundo argumentų apeliacinės instancijos teismas plačiau nepasisako, nes jie neįtakoja skundžiamo procesinio sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo. Pažymėtina, kad teismo pareiga pagrįsti priimtą procesinį sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakymui į kiekvieną argumentą, juolab kad apeliacinės instancijos teismas iš esmės pritaria pirmosios instancijos teismo motyvams (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.).

Dėl bylinėjimosi išlaidų

39. Šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą (CPK 93 straipsnio 1 dalis). Atskirasis skundas netenkintas, todėl bylinėjimosi išlaidos pareiškėjams (kreditoriams) neatlyginamos. Lietuvos apeliacinis teismas 2021 m. gruodžio 22 d. gavo BUAB „Verslo investicijų projektų centras“ nemokumo administratorės UAB „Valeksa“ prašymą dėl 1 000 Eur bylinėjimosi išlaidų (už atsiliepimo į atskirąjį skundą parengimą) priteisimo bei šias išlaidas pagrindžiančius įrodymus: 2021 m. gruodžio 2 d. PVM sąskaitą faktūrą Nr. 2021/27 ir „Swedbank“, akcinė bendrovė 2021 m. gruodžio 3 d. mokėjimo nurodymą Nr. 446 dėl 1 000 Eur už teisinės paslaugas pagal Sąskaitą Nr. 2021/27.

40. Šalies išlaidos, susijusios su advokato ar advokato padėjėjo pagalba, atsižvelgiant į konkrečios bylos sudėtingumą ir advokato ar advokato padėjėjo darbo ir laiko sąnaudas, yra priteisiamos ne didesnės, kaip yra nustatyta teisingumo ministro kartu su Lietuvos advokatų tarybos pirmininku patvirtintose rekomendacijose dėl užmokesčio dydžio (CPK 98 straipsnio 2 dalis). Nagrinėjamu atveju, pagal Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 (Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2015 m. kovo 19 d. įsakymo Nr. 1R-77 redakcija) patvirtintas Rekomendacijas dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato suteiktą teisinę pagalbą (paslaugas) maksimalaus dydžio (toliau – ir Rekomendacijos), maksimali atlygintina advokato išlaidų suma už atsiliepimo į atskirąjį skundą parengimą sudaro 626,56 Eur (2021 m. gruodžio 3 d. vidutinis mėnesinis bruto 1 566,40 Eur × 0,4) (Rekomendacijų 7 punktas, 8.2 ir 8.16 papunkčiai).

41. Apeliacinės instancijos teismas atsižvelgęs į Rekomendacijas, priteisia atsakovei iš pareiškėjų lygiomis dalimis 626,56 Eur (po 104,43 Eur iš kiekvieno) bylinėjimosi išlaidų.

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos *civilinio proceso kodekso* 337 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

n u t a r i a :

Vilniaus apygardos teismo 2021 m. lapkričio 16 d. nutartį palikti nepakeistą.

Priteisti atsakovei bankrutavusiai uždarajai akcinei bendrovei „Verslo investicijų projektų centras“ (juridinio asmens kodas 126044058) iš pareiškėjų R. G. (asmens kodas (duomenys neskelbtini) V. B. G. (asmens kodas (duomenys neskelbtini) D. K. (asmens kodas (duomenys neskelbtini) E. K. (asmens kodas (duomenys neskelbtini) M. R. (asmens kodas (duomenys neskelbtini) S. R. (asmens kodas (duomenys neskelbtini) lygiomis dalimis 626,56 Eur (šešis šimtus dvidešimt šešis eurus ir penkiasdešimt šešis centus), tai yra po 104,43 Eur (šimtą keturis eurus ir keturiasdešimt tris centus) bylinėjimosi išlaidų.

Teisėjas Antanas Rudzinskas

Paminėta tekste:

Bylos:

13/02-22/02 Dėl baudžiamosios atsakomybės už kontrabandą

2-178/2006 Dėl Klaipėdos apygardos teismo 2006 m. sausio 9 d. nutarties, kuria patvirtinti patikslinti finansiniai reikalavimai civilinėje byloje Nr. B2-324-3/2006 E. Vilkių transporto paslaugų įmonės

2-144/2008 Dėl Vilniaus apygardos teismo 2008 m. sausio 7 d. nutarties, kuria atnaujintas terminas atskirajam skundai paduoti, panaikintas kreditoriaus „MultiForEX LLC“ patvirtintas reikalavimas, ir š
2-469/2009 Dėl likvidavimo procedūros.
2-894/2009 Dėl Kauno apygardos teismo 2009 m. gegužės 28 d. nutarties J. M. individualios įmonės bankroto byloje Nr. B2-29-323/2009
3K-3-373/2010 Dėl notaro veiksmų
2A-788/2010 Dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais
3K-3-536/2010 Dėl autoriaus teisių pažeidimo.
3K-3-477/2011 Dėl kreditorių susirinkimo nutarimų pripažinimo negaliojančiais ir įmonės pripažinimo bankrutavusia ir likviduojama
2-24-183/2015 Dėl administracinių teisės aktų, sandorių pripažinimo negaliojančiais, teisinės registracijos panaikinimo, restitucijos taikymo ir įpareigojimo nugriauti statinius
2-1309-381/2016 Dėl Klaipėdos apygardos teismo 2016 m. balandžio 21 d. nutarties
e2-767-407/2020 Dėl Vilniaus apygardos teismo 2020 m. vasario 25 d. nutarties civilinėje byloje Nr. eB2-2532-866/2020
2A-1138-777/2020 Dėl išskeldinimo
2-3-793/2020 Dėl išskeldinimo
eA-666-602/2021 Dėl turinės žalos atlyginimo
2-1284-881/2021 Dėl Vilniaus apygardos teismo 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarties dalies
3K-3-299-943/2021 Dėl teisės normų, reglamentuojančių atsiskaitymo su kreditoriais tvarką bankroto byloje ir tokios tvarkos pažeidimu sukeltas teises pasekmes, aiškinimo ir taikymo
Teisės aktai:
Lietuvos Respublikos Konstitucija
23 str. [Nuosavybė neliečiama.]
Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas
3 str. Bylų nagrinėjimas pagal galiojančią teisę
93 str. Bylinėjimosi išlaidų paskirstymas
98 str. Išlaidų advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apmokėti atlyginimas
279 str. Sprendimo įsiteisėjimas
320 str. Bylos nagrinėjimo ribos
329 str. Sprendimo panaikinimas pažeidus arba neteislingai pritaikius procesinės teisės normas
337 str. Apeliacinės instancijos teismo teisės
754 str. Reikalavimų patenkinimo eilė
Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymas
3 str. Įmonės kreditoriai
26 str. Kreditorių reikalavimų tvirtinimas
35 str. Kreditorių reikalavimų tenkinimo eilė ir tvarka
Dėl pareiškėjo – Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės prašymo ištirti, ar Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymas neprieštaruja Lietuvos Respublikos Konstitucijai
65 str.
Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymas
46 str. Kreditorių susirinkimo šaukimas
94 str. Kreditorių reikalavimų tenkinimo eilė
155 str. Pereinamosios nuostatos dėl nemokumo procesų

